

James Lee Byars (°1932, Detroit, V.S.; †1997, Cairo, Egypte)

Deze Amerikaanse kunstenaar gaat zijn eigen weg, hij is niet in te passen in artistieke trends. Byars voelt zich door niets gebonden en zijn activiteiten zijn als een spel zonder spelregels. Hij is geen (pseudo-)religieus kunstenaar, ook al doen zijn plechtstatige theatrale ensceneringen dit soms vermoeden. Filosofische vraagstellingen, minimale redeneringen en de hang naar perfectie worden door hem gevisualiseerd in een heldere, haast transparante wereld. Naast het creëren van poëtische objecten, met een ouderwetse voorkeur voor het luisterrijke en bekoorlijke, stuurt Byars met zijn acties uitroepen, boodschappen en paradoxen de wereld in.

Zijn ceremoniële acties zijn vaak ‘minimale rituelen’. Ze hebben thema’s als de persoonlijkheid van de kunstenaar, intermenselijke relaties en aanwezigheid/afwezigheid. Onder invloed van het oude Japanse Shinto-ritueel en het No-theater gaat Byars op zoek naar de perfecte subtiliteit. *Mijn ideaal is een zekere koelheid, een tempel voor de passies, zonder de tempel met de passies te vermengen.* Hij is gefascineerd door het monochrome (goud, zwart en rood) en het kostbare (marmer, zijde, (half-)edelstenen, kristal, marmer,...) dat aan zijn werk prestige en raffinement verleent.

In zijn zorgvuldig vormgegeven boeken, in statements in goud op zwart papier en in kubusvormige zwarte of gouden catalogi gaat het om de vragen en niet om de antwoorden. Byars inspireert zich op oosterse wijsheden, westerse filosofie en mystiek.